

Predmet C-208/20**Sažetak zahtjeva za prethodnu odluku sastavljen na temelju članka 98.
stavka 1. Poslovnika Suda****Datum podnošenja:**

14. svibnja 2020.

Sud koji je uputio zahtjev:

Sofijski rajonen sad (Općinski sud u Sofiji, Bugarska)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

14. svibnja 2020.

Tužitelji:

„Toplofikatsija Sofija” EAD

„Čez Elektro Balgarija” AD

„Agencija za kontrol na prosročeni zadalženija” EOOD

Predmet glavnih postupaka

Tri građanska postupka u kojima protustranka još uvijek ne može steći svojstvo stranke u postupku jer tuženicima nije moguće osobno dostaviti sudska pismena, pri čemu njihovi susjedi ili roditelji navode da oni žive u drugim državama članicama Europske unije.

Predmet i pravna osnova zahtjeva

Zahtjev za prethodnu odluku, podnesen na temelju članka 267. UFEU-a, koji se odnosi na tumačenje članka 20. stavka 2. točke (a) UFEU-a, članka 1. stavka 1. točke (a) Uredbe br. 1206/2001 i članka 5. stavka 1. Uredbe br. 1215/2012.

Prethodna pitanja

- 1 Treba li članak 20. stavak 2. točku (a) Ugovora o funkcioniranju Europske unije u vezi s člankom 47. stavkom 2. Povelje o temeljnim pravima, načela nediskriminacije i ekvivalentnosti postupovnih mjera u nacionalnom sudskom

postupku kao i članak 1. [stavak 1.] Uredbe (EZ) br. 1206/2001 o suradnji između sudova država članica u izvođenju dokaza u građanskim ili trgovačkim stvarima tumačiti na način da je nacionalni sud pred kojim je pokrenut postupak, u slučaju da se nacionalnim pravom predviđa da on treba pribaviti službenu obavijest o adresi tuženika u vlastitoj državi i ako se utvrdi da tuženik boravi u drugoj državi članici Europske unije, dužan pribaviti obavijest o adresi tuženika od nadležnih tijela u državi u kojoj on boravi?

- 2 Treba li članak 5. stavak 1. Uredbe (EU) br. 1215/2012 od 12. prosinca 2012. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima u vezi s načelom prema kojem nacionalni sud mora jamčiti postupovna prava kako bi se učinkovito zaštitila prava koja proizlaze iz prava Unije tumačiti na način da je nacionalni sud prilikom utvrđivanja uobičajenog boravišta dužnika dužan, kao uvjet koji se nacionalnim pravom zahtijeva za provedbu jednostranog formalnog postupka bez mjere izvođenja dokaza, poput postupka izdavanja platnog naloga, tumačiti svaku opravdanu sumnju da dužnik uobičajeno boravi u drugoj državi članici Europske unije kao nepostojanje pravne osnove za izdavanje platnog naloga odnosno kao razlog zašto platni nalog ne može postati pravomoćan?
- 3 Treba li članak 5. stavak 1. Uredbe (EU) br. 1215/2012 od 12. prosinca 2012. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima u vezi s načelom prema kojem nacionalni sud mora jamčiti postupovna prava kako bi se učinkovito zaštitila prava koja proizlaze iz prava Unije tumačiti na način da on obvezuje nacionalni sud koji je nakon izdavanja platnog naloga protiv određenog dužnika utvrdio da taj dužnik vjerojatno nema uobičajeno boravište u državi članici u kojoj se vodi postupak, pod uvjetom da to prema nacionalnom pravu predstavlja zapreku za izdavanje platnog naloga, da ukine izdani platni nalog po službenoj dužnosti iako ne postoji zakonska odredba kojom se to izričito propisuje?
- 4 Ako odgovor na treće prethodno pitanje bude niječan, treba li odredbe koje su ondje navedene tumačiti na način da se njima nacionalni sud obvezuje da ukine izdani platni nalog nakon što je provjerio i sa sigurnošću utvrdio da dužnik nema uobičajeno boravište u državi suda pred kojim se vodi postupak?

Propisi i sudska praksa Europske unije

Ugovor o funkcioniranju Europske unije: članak 18. i članak 20. stavak 2. točka (a)

Povelja Europske unije o temeljnim pravima: članak 47. stavak 2.

Uredba Vijeća (EZ) br. 44/2001 od 22. prosinca 2000. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima, članak 60. stavak 1.

Uredba Vijeća (EZ) br. 1206/2001 od 28. svibnja 2001. o suradnji između sudova država članica u izvođenju dokaza u građanskim ili trgovačkim stvarima: članak 1. stavak 1. točka (a)

Uredba (EZ) br. 1393/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2007. o dostavi, u državama članicama, sudskih i izvansudskih pismena u građanskim ili trgovačkim stvarima (dostava pismena) i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1348/2000: članak 1. stavci 1. i 2.

Uredba (EU) br. 1215/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2012. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima: članak 5. stavak 1.

Presuda Suda od 16. prosinca 1976., Rewe-Zentralfinanz, t. 33.-76., EU:C:1976:188

Presuda Suda od 19. prosinca 2012., Alder C-325/11, EU:C:2012:824

Presuda Suda od 16. rujna 2015., Alpha Bank Cyprus, C-519/13, EU:C:2015:603

Rješenje Suda od 28. travnja 2016., Alta Realitat, C-384/14, EU:C:2016:316

Nacionalni propisi

Zakon za zadalzheniata i dogovorite (Zakon o obvezama i ugovorima): članak 68. točka (a)

- 5 Graždanski procesualen kodeks (Zakonik o građanskom postupku): članci 38., 40. i 41., članak 42. stavak 1., članak 43., članak 44. stavak 1., članak 45., članak 46. stavci 1. i 2., članak 47. stavci 1., 2., 3., 5., 6. i 7., članci 48., 53. i 246., članak 282. stavak 2., članak 410. stavak 1. točka 1. i stavak 2., članak 411., članak 413. stavak 1., članci 414. - 419. i 423.
- 6 Kodeks na međunarodnoto častno pravo (Zakonik o međunarodnom privatnom pravu): članak 4. stavak 1. i članak 48.
- 7 Zakon za graždanskata registracia (Zakon o registraciji građana): članak 90. stavak 1., članci 93., 94. i članak 96. stavak 1.

Kratak prikaz činjeničnog stanja i postupka

- 8 Pred sudom koji je uputio zahtjev pokrenuta su tri građanska postupka u kojima protustranka zbog nemogućnosti dostave sudskih pismena tuženicima još uvijek ne može steći svojstvo stranke u postupku.

- 9 U okviru prvog (parničnog) postupka tužitelj „Toplofikatsia Sofia” EAD podnio je tužbu protiv DP, fizičke osobe, potrošača i bugarske državljanke, radi utvrđivanja tražbine u vezi s toplinskom energijom isporučenom za nekretninu koja se nalazi u Sofiji te s time povezanim uslugama i zakonskim kamatama.
- 10 Postupak je pokrenut nakon što dužnica DP u okviru postupka izdavanja platnog naloga nije pronađena na adresama na kojima je prijavljena. Sud je naložio pričvršćivanje obavijesti na ulazna vrata, ali pismena se unatoč tomu nisu mogla dostaviti. Zbog toga je sud dao uputu da se pokrene tužba radi utvrđivanja postojanja potraživanja koja su navedena u platnom nalogu.
- 11 Preslika tužbe upućena je osobi DP na adresu u Sofiji koja je u njoj navedena, ali osoba DP nije pronađena na toj adresi. Sud je po službenoj dužnosti zatražio informacije o adresi iz registra stanovništva i registra poslodavaca koje vode državna tijela. Iz njih proizlazi da su adresa stalnog i trenutnog domicila osobe DP one navedena u tužbi, ali da od siječnja 2013. potonja službeno više ne radi u Bugarskoj. Taj je sud naložio da ju se pozove putem obavijesti (na ulaznim vratima) na njezinoj prijavljenoj adresi. Sudski službenik koji je zadužen za dostavu obavijesti otišao je u listopadu 2019. na tu adresu te je naveo da osoba DP prema navodima susjeda zadnjih sedam godina živi u Francuskoj.
- 12 U drugom postupku (izdavanja platnog naloga) tužitelj „Čez Elektro Balgarija” AD, komunalno poduzeće za opskrbu, podnio je zahtjev za izdavanje platnog naloga protiv EQ-a, fizičke osobe i potrošača, zbog neplaćanja električne energije isporučene nekretnini koja se nalazi u Sofiji.
- 13 Sud je izdao platni nalog i naložio da se dostavi dužniku EQ-u kako bi se očitovao želi li podnijeti prigovor. Sudski službenik izašao je na adresu koju je naveo tužitelj, a koja odgovara stalnoj i trenutnoj adresi dužnikova domicila iz registra stanovništva. Na toj adresi službenik nije zatekao nikoga te je ostavio obavijest na ulaznim vratima. Od susjeda je saznao da dužnik već godinu dana živi u Njemačkoj. Iz obavijesti koju je sud pribavio po službenoj dužnosti proizlazi da dužnik nije osiguran u Bugarskoj od siječnja 2010.
- 14 U trećem postupku (izdavanja platnog naloga), „Agencia za kontrol na prosročeni zadalženija” EOOD, poduzeće za naplatu potraživanja, podnijelo je zahtjev za izdavanje platnog naloga protiv FR-a, fizičke osobe i potrošača, koji nije otplatio kredit financijskoj instituciji sa sjedištem u Sofiji.
- 15 Sud je izdao platni nalog i naložio da se dostavi dužniku FR-u kako bi se izjasnio želi li podnijeti prigovor. Sudski službenik dvaput je izlazio na adresu koju je naveo tužitelj, a koja odgovara stalnoj i trenutnoj adresi dužnikova domicila u registru stanovništva te je utvrdio da ondje živi dužnikova majka. Odbila je primiti pismeno za svojeg sina te je izjavila da potonji živi u Njemačkoj tri godine, ali da joj nije poznata njegova točna adresa. Navela je dva broja bugarskih mobilnih telefona za kontaktiranje dužnika, ali nitko se na njih nije javljao.

Kratko obrazloženje zahtjeva

- 16 Sud koji je uputio zahtjev dvoji o tome predviđaju li se nacionalnim pravom kojim se uređuje parnični postupak u slučaju da se primatelji sudskih pismena nalaze u drugoj državi mjere obavještanja koje su u skladu sa zahtjevima prava Unije. Konkretno, valja utvrditi zahtjeva li načelo ekvivalentnosti postupovnih pravila utvrđeno sudskom praksom Suda da se utvrdi adresa osoba u inozemstvu, kao što je to slučaj s osobama s prijavljenom adresom u Bugarskoj.
- 17 Međutim, u postupku izdavanja platnog naloga, koji se odvija formalno i u kojemu zahtjevi tužitelja ne podliježu pravilima dokazivanja kao što je slučaj u parničnom postupku, nacionalnim se pravom nadležnost suda povezuje s uobičajenim boravištem dužnika. Stoga je pitanje načina dostave u okviru takvog postupka relevantno i za međunarodnu nadležnost suda.
- 18 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na primjenu načela postupovne autonomije država članica i na ograničenja tog načela koja su uvedena u sudskoj praksi Suda. U skladu s presudom Suda u predmetu [33-76], Rewe-Zentralfinanz, države članice dužne su na temelju svojeg unutarnjeg prava primjenjivati na isti način svoja postupovna pravila na prava koja proizlaze iz unutarnjeg prava kao i na prava dodijeljena pravom Unije.
- 19 Članak 18. UFEU-a, kojim se zabranjuje diskriminacija na temelju državljanstva, također je povezan s pitanjem pronalaska adrese određenog primatelja sudskih pismena u inozemstvu. Članak 20. stavak 2. točka (a) UFEU-a, kojim se predviđa pravo slobodnog boravka na cijelom području Unije, također je relevantan. Primjenjiva je i Uredba 1206/2001 jer u ovom slučaju građanski sud želi znati treba li utvrditi adresu stranaka u inozemstvu.
- 20 Što se tiče pitanja nadležnosti nacionalnog suda za donošenje odluka o izdavanju platnih naloga protiv osoba koje imaju uobičajeno boravište izvan područja države u kojoj se vodi postupak, primjenjuje se pravilo iz članka 5. stavka 1. Uredbe 1215/2012. Tom se odredbom zabranjuje podnošenje tužbe protiv osoba s domicilom na području jedne države članice pred sudovima druge države članice ako nisu ispunjeni uvjeti iz članka 7. do 26. navedene uredbe. U skladu s člankom 62. stavkom 1. te uredbe, pojam „domicil” određuje se na temelju nacionalnog prava suda pred kojim se vodi postupak.
- 21 U skladu s tumačenjem iz presude u predmetu Alder, C-325/11, članku 1. stavku 1. Uredbe 1393/2007 protivi se nacionalno zakonodavstvo koje obvezuje građanina Unije da imenuje punomoćnika za dostavu pismena u državi suda pred kojim je stranka u postupku. Ona se na temelju članka 1. stavka 2. te uredbe ne primjenjuje na osobe čija adresa nije poznata.

Povezanost s pravom Unije i nužnost tumačenja

- 22 Najprije valja istaknuti da je riječ o građanskim stvarima s međunarodnim karakterom jer jedna od stranaka vjerojatno boravi u inozemstvu. U pogledu predmeta spora odnosno obveze plaćanja za robu i usluge pružene u Bugarskoj moraju se na temelju općih pravila Uredbe 1215/2012 smatrati nadležnima bugarski sudovi, neovisno o tome imaju li tuženici domicil u Bugarskoj.
- 23 U okviru prvog postupka sud je dužan, s obzirom na prethodno navedene činjenice u vezi s dostavom pismena tuženiku, razmotriti tužbu na način da ispita tužitelja zna li je li tuženik prijavljen na određenoj (druhoj) adresi koja mu je poznata. Tužitelj će vrlo vjerojatno navesti da mu takva adresa nije poznata s obzirom na to da se u tužbi također spominje samo tuženikova prijavljena adresa. U tim okolnostima sud mora objaviti obavijest u „Državen vestnik” (bugarski službeni list) i, ako se tuženik ne odazove (što je također vjerojatno jer se ne nalazi u Bugarskoj i nema nikakvu mogućnost čitati službene publikacije te države u tiskanoj verziji), morat će za njega imenovati posebnog opunomoćenika.
- 24 Tuženiku bi tako bilo onemogućeno sudjelovanje u postupku ako iz činjeničnog stanja proizlazi da boravi u inozemstvu odnosno u drugoj državi članici. Ako to ne bi bio slučaj i ako bi se tuženik nalazio na nekoj drugoj adresi u Bugarskoj, sud može provesti i druge provjere pomoću registra adresa ili poslodavca. Prema nacionalnom pravu ne postoji mogućnost navođenja trenutčne adrese u inozemstvu i, posljedično, tuženik u ovom slučaju ne može navesti svoju adresu u inozemstvu.
- 25 Time se nacionalnim zakonodavstvom uvode nejednaki uvjeti za osobe koje privremeno borave na drugoj adresi u Bugarskoj i osobe koje borave na drugoj adresi u inozemstvu. Istodobno, bugarske državljane uvijek se traži na prijavljenoj adresi u Bugarskoj kada se protiv njih vodi sudski postupak. Stoga se prema osobama koje su iskoristile svoje pravo na slobodno kretanje na temelju članka 20. stavka 2. točke (a) UFEU-a postupa različito kad je riječ o njihovim pravima na sudjelovanje u sudskom postupku (koja su zajamčena člankom 47. stavkom 2. Povelje o temeljnim pravima).
- 26 Postavlja se pitanje je li ta razlika u postupanju opravdana s obzirom na kriterije Suda utvrđene (iako drugim povodom) u točki 58. rješenja u predmetu *Alta Realitat*, C-384/14, prema kojima je potrebno odvagnuti učinkovitu razmjenu dokumenata u prekograničnim sporovima u odnosu na zaštitu postupovnih prava primatelja (načelo koje je također navedeno u točki 41. presude u predmetu *Alpha Bank Cyprus*, C-519/13). Ako je pozivanje građanina bez prijavljene adrese u inozemstvu i bez mogućnosti dostave takve adrese protivno pravu Unije, također valja odgovoriti na pitanje može li u tom slučaju nacionalni sud zahtijevati podatke o prijavi tuženika od države njihova boravka, odnosno od Francuske Republike. U tu svrhu sud raspolaže drugim instrumentom prava Unije odnosno mogućnošću traženja mjera izvođenja dokaza od sudova drugih država članica Unije na temelju Uredbe 1206/2001. Međutim, to se postupanje može primijeniti

isključivo ako se smatra da iz prava Unije proizlazi obveza nacionalnog suda s obzirom na mjere koje postoje u nacionalnom pravu da također utvrdi adrese stranaka u drugim državama članicama.

- 27 U dvama postupcima izdavanja platnog naloga u kojima su već doneseni konačni akti odnosno u kojima su platni nalozi izdani u okviru formalnih postupaka, ali valja provjeriti mogu li ti akti steći svojstvo pravomoćnosti, moguće je prema mišljenju suda koji je uputio zahtjev da su predmetni akti doneseni iako ne postoji međunarodna nadležnost.
- 28 Sud određene države članice ne može na temelju članka 5. stavka 1. Uredbe 1215/2015 donijeti presudu protiv osobe s domicilom u drugoj državi članici, osim pod uvjetima predviđenima tom uredbom. Pojam „domicil” definiran je pravom svake pojedine države.
- 29 Bugarski zakonodavac nije izričito definirao ni uputio na pravni pojam koji se općenito tumači na način da odgovara pojmu „domicil” u nacionalnom pravu. Prema sudskoj praksi Varhoven kasacionen sada (Vrhovni kasacijski sud, Bugarska, u daljnjem tekstu: VKS) ne može biti riječ o stalnoj adresi domicila jer se ta adresa može nalaziti isključivo na bugarskom državnom području.
- 30 Iz toga slijedi da je u bugarskom pravu kategorija „domicil” definirana u skladu s dvama kriterijima, odnosno na temelju trenutne prijavljene adrese ili uobičajenog boravišta. Međutim, što se tiče postupka izdavanja platnog naloga, zakonodavac kategorički zabranjuje izdavanje platnog naloga ako osoba protiv koje se takav nalog mora izdati ima uobičajeno boravište na području države izvan Bugarske.
- 31 S druge strane, VKS presudom o tumačenju br. 4/2013 nalaže nacionalnim sudovima da restriktivno primjenjuju to pravilo s obzirom na to da se u postupku izdavanja platnog naloga ne izvode dokazi te se pretpostavlja da nacionalni sud ne može tijekom postupka provjeriti je li ispunjen uvjet predviđen zakonom u pogledu uobičajenog boravišta dužnika u Bugarskoj. Prema tome, sud treba izdati platni nalog te, ako nema prigovora (za koji nije potrebno nikakvo obrazloženje) i ako je taj nalog dostavljen osobi na primateljevoj prijavljenoj adresi, platni nalog postaje pravomoćan. Na temelju pravomoćnog platnog naloga može se pokrenuti postupak ovrhe na dužnikovoj imovini, čak i ako ima uobičajeno boravište izvan Bugarske.
- 32 Istodobno, u skladu s gore navedenom presudom o tumačenju, sud ne ocjenjuje je li registrirana trenutna adresa koja se nalazi u drugoj državi razlog da nacionalni sud smatra da se uobičajeno boravište osobe nalazi u toj drugoj državi.
- 33 Iako nacionalna sudska praksa predviđa zaštitu od platnog naloga izdanog protiv dužnika s uobičajenim boravištem u drugoj državi podnošenjem prigovora žalbenom sudu, ta zaštita nije učinkovita. To je tako zbog toga što se prigovorom pred žalbenim sudom privremeno ne obustavlja pokrenuta ovrha. Dužnik može zahtijevati privremenu obustavu isključivo ako položi jamčevinu.

- 34 Sud koji je uputio zahtjev ozbiljno dvoji o tome da se tim tumačenjem pravilu iz članka 5. stavka 1. Uredbe 1215/2012 oduzima (praktični) učinak u pogledu pojma „domicil”. Stoga se postavlja pitanje je li VKS-ovo tumačenje načina na koji sud u okviru postupka izdavanja platnog naloga ispituje uobičajeno boravište dužnika, a da ga pritom ne provjeri i ne oslanja se na informacije koje su pribavili sudski službenici zaduženi za dostavu obavijesti, u skladu s pravom Unije. Konkretno, postoje sumnje u pogledu poštovanja načela osiguravanja učinkovitih mjera za zaštitu prava koja proizlaze iz prava Unije, kako je navedeno u presudi u predmetu Rewe-Zentralfinanz, [33-76].
- 35 Sud koji je uputio zahtjev također traži ocjenu slučaja u kojem se nije sa sigurnošću utvrdilo gdje dužnik uobičajeno boravi, ali se sumnja da se ne nalazi u Bugarskoj.

Razmatranja suda koji je uputio zahtjev:

- 36 Prvim prethodnim pitanjem sud koji je uputio zahtjev traži od Suda da ocijeni mora li se načelo djelotvorne sudske zaštite, utvrđeno u predmetu Rewe-Zentralfinanz, [33-76], pod određenim uvjetima proširiti u okviru nacionalnog sudskog postupka. U skladu s tom presudom i ustaljenom sudskom praksom Suda, načelo postupovne autonomije nalaže državama članicama da definiraju sudove i postupke koji na učinkovit i jednak način (u pogledu prava koja proizlaze iz nacionalnog prava) štite prava dodijeljena pravom Unije.
- 37 U predmetnom slučaju proizlazi da se pravo koje je po svojoj prirodi nacionalno, odnosno obveza suda da traži tuženikovu prijavljenu adresu, ne primjenjuje na isti način na građane koji borave u drugoj državi Unije. Što se tiče tih građana, nije jasno je li sud dužan pribaviti dokaze o adresi ako u postupku postoji dovoljno informacija o tome u kojoj državi članici Unije oni borave. Istodobno se člankom 1. stavkom 2. Uredbe br. 1393/2007, odnosno Uredbe o dostavi pismena, izričito isključuje njezina primjena na osobe čija je adresa nepoznata.
- 38 U tim su okolnostima metode kojima se osigurava sudjelovanje bugarskih državljana s boravištem u drugoj državi u građanskim postupcima pokrenutima pred bugarskim sudovima izrazito neučinkovite. U praksi ovise o tužiteljevoj iskrenoj namjeri da navede adresu tih građana u drugoj državi.
- 39 U tom pogledu valja uzeti u obzir činjenicu da se ta situacija također djelomično temelji na pravilima koja se primjenjuju na prijavu adrese u Bugarskoj. Bugarski zakon o registraciji građana ne dozvoljava prijavu konkretne adrese bugarskog državljanina u inozemstvu. Ako se prijavi samo država domicila, to ne može služiti za dostavu obavijesti. Sud koji je uputio zahtjev smatra da ta okolnost ima bitan utjecaj na pitanje je li nacionalni sud dužan tražiti adrese bugarskih državljana u drugim državama članicama.
- 40 Sud koji je uputio zahtjev ne može ponuditi konkretan odgovor na prvo prethodno pitanje u pogledu kriterija za odvagivanje između brzine dostave i zaštite

postupovnih prava stranaka. S jedne strane, pronalaženje osobe u drugim državama predstavlja proceduru koja usporava sudski postupak koji se u konačnici vodi protiv bugarskih državljana s određenim obvezama prema njihovoj matičnoj državi. Među ostalim, oni su obvezni prijaviti svoju adresu i odrediti osobu za kontakt s državnim tijelima. S druge je strane ta obveza u pravu Unije znatno olakšana (vidjeti točke 39. – 41. presude u predmetu Alder, C-325/11). Također je točno da u postupcima koje je obustavio sud koji je uputio zahtjev tuženici nisu prijavili da žive izvan države svojeg državljanstva, ali čak da su i ispunili tu svoju obvezu, to ne omogućuje da se jasno utvrdi njihova adresa.

- 41 Što se tiče druge skupine pitanja, odnosno načina utvrđivanja uobičajenog boravišta u okviru postupka izdavanja platnog naloga, sud koji je uputio zahtjev smatra da je na nacionalnim tijelima da osiguraju djelotvornu primjenu prava Unije. To pretpostavlja da se u pogledu osoba s domicilom u državi članici Unije ne donese presuda u drugim državama. Kako bi se osiguralo ostvarenje tog cilja u postupku izdavanja platnog naloga, nacionalni zakonodavac zabranio je donošenje odluka o izdavanju platnog naloga protiv osoba koje imaju uobičajeno boravište izvan Bugarske.
- 42 Međutim, sudska praksa ograničila je tu obvezu zahtijevajući od suda da utvrdi negativnu okolnost odnosno činjenicu da građanin nema uobičajeno boravište u Bugarskoj i to u postupku koji je u načelu jednostran i u kojem se ne izvode dokazi. VKS je sudovima zabranio da se oslanjaju na posredne i nepotpune dokaze poput izjava susjeda ili rodbine o tome da dužnik živi u inozemstvu.

Sud koji je uputio zahtjev smatra da izdani platni nalog treba poništiti sud koji ga je donio ako se sumnja da dužnik nema uobičajeno boravište u Bugarskoj.